

Adroddiad ar gyfer	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru
Dyddiad	17 Hydref 2022
Swyddog Arweiniol	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân
Swyddog Cyswllt	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân
Pwnc	Canolfan Hyfforddi Newydd

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith a wnaed hyd yma ar lunio achos busnes manwl ar yr opsiwn/opsiynau ar gyfer canolfan hyfforddi a datblygu newydd.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo i ddarparu hyfforddiant gweithredol hanfodol i'r staff er mwyn cefnogi'r gwaith o ddarparu gwasanaethau ac i gefnogi diogelwch diffoddwyr tân. Roedd yr asesiad a wnaethpwyd gan y Prif Swyddog Tân yn ystod 2021 wedi canfod bod hyfforddiant yn faes blaenoriaethaol, a rhoddwyd cymeradwyaeth gan yr Awdurdod i gynnal adolygiad llawn ynghylch darparu hyfforddiant a datblygiad gweithredol yn y Gwasanaeth.
- 3 Mae hyn wedi cynnwys adolygiad o'r cyfleusterau hyfforddi gweithredol yn y Gwasanaeth, sy'n cynnwys y rhai yng Ngorsafoedd Tân Dolgellau a'r Rhyl. Roedd yn nodi'r angen i fuddsoddi mewn cyfleusterau hyfforddi a datblygu er mwyn sicrhau parodrwydd a diogelwch gweithredol, a hynny o ran y ddarpariaeth bresennol a'r ddarpariaeth yn y dyfodol. Yn benodol, bydd yr angen i ddarparu hyfforddiant ymarferol ac amgylchynnol (*immersive*) mewn amrywiaeth o senarios yn gofyn am fuddsoddi mewn cyfleusterau hyfforddi newydd.
- 4 Bydd y buddsoddiad hwn hefyd yn cynnwys canfod a phrynu tir i adeiladu canolfan hyfforddi a datblygu yng Ngogledd Cymru. Dylai fod yn hawdd ei chyrraedd o fewn awr i'r rhan fwyaf o'n staff sydd wedi'u lleoli mewn gorsafoedd tân ledled y Gwasanaeth.
- 5 Er mwyn datblygu achosi busnes manwl ar yr opsiwn/opsiynau ar gyfer canolfan hyfforddi a datblygu newydd i GTAGC, mae angen cymeradwyo cyllideb gychwynnol ar gyfer y prosiect.

ARGYMHELLION

- 6 Bod yr Aelodau:
- (i) yn nodi cynnwys yr adroddiad;
  - (ii) yn awdurdodi rhyddhau gwariant hyd at uchafswm o £250,000 o'r cronfeydd wrth gefn i ddatblygu'r cam nesaf o achos busnes manwl ar yr opsiwn/opsiynau ar gyfer canolfan hyfforddi a datblygu newydd i Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.

CEFNDIR

- 7 Yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ym mis Medi 2021 cafodd y tair prif flaenoriaeth i'r Gwasanaeth eu cyflwyno gan y Prif Swyddog Tân yn ei hasesiad, a chawsant eu cymeradwyo gan yr Aelodau. Roedd y rhain yn cynnwys gwella argaeledd, gwella hyfforddiant a chryfhau'r strwythur corfforaethol.
- 8 Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys rhywfaint o'r gwaith sydd wedi dechrau ar wella hyfforddiant a datblygiad gweithredol yn y Gwasanaeth, sy'n cynnwys prosiect i adeiladu canolfan hyfforddi a datblygu newydd.

GWYBODAETH

- 9 Mae'r Gwasanaeth wedi cynnal adolygiad manwl o'i gyfleusterau hyfforddi gweithredol yng ngorsafod tân y Rhyl a Dolgellau, ac o ganlyniad daeth i'r amlwg nad ydynt yn darparu'r cyfleusterau sydd eu hangen i hyfforddi diffoddwyr tân sy'n gweithio mewn gwasanaeth tân ac achub heddiw.
- 10 Er bod cyfleuster hyfforddi'r tŷ tân yng ngorsaf dân Dolgellau yn parhau i gael ei ddefnyddio ar gyfer hyfforddiant gweithredol, mae'n 47 oed. Mae angen buddsoddiad sylweddol i ymestyn ei oes tymor canolog ar gyfer hyfforddiant ar offer anadlu risg-gritigol a thactegau diffodd tanau mewn amrywiaeth o senarios sy'n wynebu ein diffoddwyr tân.
- 11 Yn ystod y degawd diwethaf, bydd yr Awdurdod wedi sylwi bod nifer y tanau a digwyddiadau brys eraill wedi gostwng yn fawr. Er mai stori o lwyddiant i'r gwaith atal tanau sydd wedi digwydd yn ein cymunedau yn ystod y cyfnod yw hyn, mae wedi arwain at y risg fod ein diffoddwyr tân yn cael llai o gysylltiad â'r peryglon a'r sefyllfaoedd cymhleth y maent yn debygol o'u hwynebu wrth fynd at ddigwyddiadau o'r fath.

- 12 Mae halogyddion tân hefyd yn risg yn y mwg a'r nwyon fflamadwy gwenwynig sy'n cael eu rhyddhau yn ystod tanau, ac a allai gyfrannu at ganser a chyflyrau iechyd ymysg diffoddwyr tân. Felly, mae angen cynnwys y mater o reoli halogyddion tân wrth ddylunio canolfannau hyfforddi a datblygu, gweithdrefnau gweithredol a diwylliant gwasanaethau tân ac achub.
- 13 I liniaru rhag y risgiau hyn, mae angen i hyfforddiant a datblygiad gweithredol i'r staff, mewn amgylchedd hyfforddi realistig ac amgylchynnol sy'n cynnwys mesurau iechyd a diogelwch digonol, fod yn flaenllaw wrth ddylunio canolfan hyfforddi a datblygu newydd. Felly, mae'r prosiect wedi dechrau datblygu opsiynau gyda'n staff. Bydd hyn yn darparu'r cyfleusterau hanfodol sydd eu hangen ar gyfer hyfforddi a datblygu am y 25 mlynedd nesaf o leiaf.
- 14 Bydd y ganolfan hyfforddi a datblygu newydd yn ceisio efelychu drwy ddefnyddio propiau hyfforddi realistig, megis tai tân, ardal ffermio, tanau ar longau, rhwydwaith y ffyrdd, sef yr holl beryglon cyfredol a rhagweladwy y mae diffoddwyr tân GTAGC yn debygol o'u hwynebu yn eu cymunedau wrth ymateb i ddigwyddiadau brys.
- 15 Yn ddibynnol ar gymeradwyaeth yr Aelodau, camau nesaf y prosiect fydd llunio achos busnes manwl a fydd yn galluogi'r Awdurdod i ystyried a yw adeiladu canolfan hyfforddi a datblygu newydd ar safle newydd yng Ngogledd Cymru yn opsiwn dilys. Yn ystod cam nesaf y prosiect, gwneir y canlynol:
- penodi ymgynghorwyr sydd eu hangen ar gyfer y prosiect (ymgynghorydd adeiladu, pensaer, syrfëwr meintiau a pheirianydd gwasanaethau);
  - canfod tir addas a chytuno ar gytundeb cyfyngol â pherchennog y tir;
  - cynnal arolygon, megis archwilio tir, halogyddion, topograffyddol, ecolegol;
  - datblygu briff ar gyfer y dyluniad, ar y cyd â defnyddwyr, penseiri ac arbenigwyr ar ynni a chynaliadwyedd;
  - trafod y prosiect â'r awdurdod cynllunio lleol;
  - cysylltu â chyrff statudol a chyflenwyr gwasanaethau, i sicrhau bod y cynnig yn bodloni rheoliadau modern;
  - llunio amcangyfrif o'r gost ar gyfer y prosiect, sy'n ymdrin â'r buddsoddiad cyfalaf a'r canlyniadau hirdymor i'r refeniw.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r prosiect hwn yn cyd-fynd â'r holl Amcanion Llesiant a Chorfforaethol ar gyfer 2022/23, a bydd yn hyrwyddo diogelwch i ddiffoddwyr tân, yn cefnogi parodrwydd gweithredol ac yn sicrhau cynaliadwyedd dros y tymor hir
Cyllideb	£250,000 wedi'i ariannu o'r cronfeydd wrth gefn.
Cyfreithiol	Mae dyletswydd ar yr Awdurdod o dan y ddeddfwriaeth Iechyd a Diogelwch i sicrhau bod hyfforddiant ei staff yn ddigonol, gan reoli risgiau megis halogyddion. Mae'r prosiect hefyd yn mynd i'r afael â'r ymrwymiad cyfreithiol ehangach i leihau allyriadau carbon.
Staffio	Mae ffin y prosiect a rhanddeiliaid wedi'u cynnwys yn y Ddogfen Dechrau Prosiect, i'w gymeradwyo gan Dîm Arweinyddol y Gwasanaeth. Mae'r prosiect yn cefnogi iechyd a diogelwch a llesiant y staff.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Mae'r goblygiadau i'r nodweddion gwarchodedig yn cael sylw yn Asesiad Effaith Integredig y Ddogfen Dechrau Prosiect.
Risgiau	Mae'r holl risgiau wedi'u cynnwys yng nghofrestr risgiau'r Ddogfen Dechrau Prosiect.